Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Arbeidsmigranten beleid
Afdeling	Afdeling Ontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	14 februari 2023
Datum raadsvergadering	06 april 2023
Nummer	
Documentnummer	INT/23 - 531203
Zaaknummer	Z22 - 256299
Afdelingshoofd	J.J. Finke

Voorstel

1. Het 'Beleidskader Arbeidsmigranten gemeente Vught' vast te stellen.

Eerdere besluitvorming

- Het 'Handelingsperspectief huisvesting, integratie en participatie van internationale werknemers in de regio Noordoost-Brabant is door het College vastgesteld en de gemeenteraad is hierover op 5 oktober 2021 geïnformeerd;
- Op 15 december 2022 heeft de gemeenteraad de 'Startnotitie beleidskader arbeidsmigranten gemeente Vught' vastgesteld.

Inleiding

De bijdrage van arbeidsmigranten aan het draaiend houden van de economie is onmisbaar. Ook in de Vughtse economie spelen arbeidsmigranten een rol van betekenis. Temeer omdat werkgevers steeds vaker aangeven moeite te hebben om voldoende gemotiveerde Nederlandse werknemers te vinden.

Aangezien arbeidsmigratie zich niets aantrekt van gemeentegrenzen, hebben de gemeenten in de regio Noordoost-Brabant afgesproken om te komen tot een regionale aanpak van de opgave. De urgentie ligt daarom bij het oplossen van de huisvestingsopgave en het voorkomen van waterbedeffecten maar zeker ook bij de integratie, participatie, sociaal welzijn, veiligheid en het creëren van draagvlak. Kern ervan is dat alle regiogemeenten actueel huisvestingsbeleid voor arbeidsmigranten hebben waarbij zij primair aan de lat staan voor hun eigen opgave en -mede gezien de verschillende mogelijkheden en kansen- onderling solidair zijn. Het doel van dit beleid is daarom in het belang van ondernemers, omwonenden en arbeidsmigranten zelf optimale randvoorwaarden te creëren voor een goede landing van arbeidsmigranten in de Vughtse samenleving.

Beoogd effect

1. Bijdragen aan een gezond woon, - werk en leefklimaat in de gemeente.

Argumenten

1.1 Met dit beleid geven we invulling aan de afspraken die in regio Noordoost-Brabant zijn gemaakt en waaraan de gemeente Vught zich heeft gecommitteerd

a) Onderdeel van de afspraken is dat alle gemeenten zorgdragen voor een actueel en werkbaar beleidskader. Inmiddels hebben 9 van de 11 regiogemeenten beleid opgesteld. Vught sluit samen met St.-Michielsgestel de rij.

1.2 Met dit beleid geven we invulling aan de adviezen van de commissie Roemer, die een dringend beroep op gemeenten doet om de woon- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten te verbeteren

Het door het kabinet in 2020 ingestelde Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten constateert dat de positie van arbeidsmigranten verbeterd dient te worden. Er is veelvuldig sprake van arbeidsuitbuiting en ondermaatse huisvesting. In de door de Tweede Kamer overgenomen adviezen spelen gemeenten een belangrijke regierol. Het nieuwe beleid geeft invulling aan de adviezen door onder meer duidelijke kaders te stellen aan zowel de kwantiteit als de kwaliteit van huisvesting, de registratie en handhaving te verbeteren en een betere 'landing' van arbeidsmigranten in Vught mogelijk te maken.

1.3 Er zijn regels opgesteld voor goede huisvesting op vier categorieën locaties

Er zijn vier categorieën locaties uitgewerkt waarbinnen de gemeente -onder voorwaarden- haar medewerking voor huisvesting wil verlenen. Daarbij moet àlle huisvesting aan zowel een set van algemene als locatie specifieke beleidsuitgangspunten voldoen, die betrekking hebben op de o.a. omvang, (woon)kwaliteit, beheer en het adequaat doorlopen van de omgevingsdialoog.

1.4 Er zijn afspraken opgenomen over adequate communicatie met de omgeving

Het voeren van een omgevingsdialoog is een voorwaarde voor de totstandkoming van huisvestingsinitiatieven. Aangezien de voorgenomen huisvesting van arbeidsmigranten onrust en emoties kan oproepen, is het van belang een goede omgevingsdialoog te doorlopen waarbij de initiatiefnemer in 'the lead' is.

1.5 Het beleid voorziet in mogelijkheden om arbeidsmigranten wegwijs te maken

Om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren, zal bij inschrijving worden gewezen op informatie over noodzakelijke acties die ze moeten ondernemen na aankomst in Nederland. Daarnaast ontvangen arbeidsmigranten informatie die hen wegwijs maakt in de gemeente en wordt inzichtelijk gemaakt waar zij terecht kunnen bij eventuele misstanden.

1.6 Alle acties uit relevante beleidsdocumenten en marktontwikkelingen zijn opgenomen in het beleidskader evenals de input vanuit de raad, een participatiebijeenkomst en gesprekken met marktpartijen

Alle relevante beleidsdocumenten, van zowel gemeenten in de regio, provincie als het Rijk, die te maken hebben met het dossier 'arbeidsmigranten' zijn verwerkt. Daarnaast is rekening gehouden met ontwikkelingen in de markt waaronder de kwaliteitskeurmerken SNF- en AKF. Ook de input vanuit de raad, een interne klankbordgroep, een participatiebijeenkomst en gesprekken met ruim 70 marktpartijen opgenomen in het beleidskader.

Kanttekeningen

1.1 Door het opstellen van een beleidskader arbeidsmigranten kan het beeld ontstaan dat lokale woningzoekenden onvoldoende prioriteit krijgen

Arbeidsmigranten hebben snel, goede en betaalbare huisvesting nodig. Dat geldt uiteraard ook voor andere groepen lokale woningzoekenden. Met dit beleid wordt voorkomen dat korter verblijvende arbeidsmigranten schaarse en betaalbare huur- en koopwoningen aan de voorraad onttrekken, die primair bestemd zijn voor lokale woningzoekenden. Het beleid biedt immers ruimte voor nieuw en passend huisvestingsaanbod voor tijdelijke arbeidsmigranten.

1.2 Met de totstandkoming van nieuw beleid is nog geen nieuw huisvestingsaanbod toegevoegd

Het beschikken over een goede set aan werkbare spelregels is van groot belang maar daarmee is nog geen enkele huisvestingsplek aan de bestaande voorraad toegevoegd. Het komt er dus op aan in de praktijk of het beleid hanteerbaar is. Aangezien omstandigheden kunnen veranderen, is het van belang dat het opgebouwde contact met en tussen de stakeholders niet verloren gaat.

1.3 Er wordt selectief omgegaan met huisvestingsaanvragen van ondernemers die buiten Vught gevestigd zijn

De inzet van de gemeente Vught is te komen tot een huisvestingsaanbod dat overeenkomt met de behoefte van Vughtse ondernemers. Daar waar het geen lokale ondernemers betreft, moet het in ieder geval gaan om ondernemers uit de regio Noordoost-Brabant plus buurgemeenten. Als de gemeente nieuwe initiatieven voor huisvestingslocaties in behandeling neemt, hanteert de gemeente deze uitgangspunten als onderdeel van de belangenafweging om wel of niet mee te werken aan een initiatief.

Financiën

De uitvoering wordt binnen bestaande budgetten opgelost.

Communicatie

Het beleidskader is opgesteld in samenwerking met inwoners, ondernemers en arbeidsmigranten zelf. Om zicht te krijgen op de wensen en behoeften van arbeidsmigranten, is met diverse arbeidsmigranten gesproken. Aanvullend is een literatuurstudie uitgevoerd. Daarnaast is in de periode november '22- januari '23 met ruim 70 marktpartijen en diverse maatschappelijke organisaties gesproken. Verder is op 29 november '22 een presentatie gehouden voor ondernemerscollectieven en zijn via diverse mediakanalen oproepen gedaan voor een participatiebijeenkomst. Deze vond plaats op 24 januari '23. Hieraan deden ongeveer 30 mensen mee waaronder inwoners, werkgevers, uitzendbureaus, huisvesters en maatschappelijke organisaties. Genoemde betrokkenen worden actief geïnformeerd over de inhoud van het beleidskader en de mogelijkheden tot inspraak nadat het College de raad heeft voorgesteld het stuk vast te stellen. Over de vaststelling van dit beleid plaatsen we een bericht in onder meer het Klaverblad en op social media.

Vught

Burgemeester en wethouders van Vught,

De secretaris

W.F.F. Keijzers

de burgemeester

R.J. van de Mortel

Openbare bijlage(n):

1. Beleidskader arbeidsmigranten
2. Verkenning behoefte aan huisvesting voor arbeidsmigranten